

การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

Work Performance Based on the Roles of Village Headmen in Mueng District, Roi-et Province

จักรพงษ์ กุณันท์¹ยุภาพร ยุภาศ²เสาวลักษณ์ โกสกกิตติอัมพร³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านโดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพที่แตกต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่หมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 388 คน ได้มาโดยใช้สุทธาโรยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ *t*-test (Independent samples) และ *F*-test (One – Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้านของทุกด้าน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับการถอดบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก คือ ผู้ใหญ่บ้านควรขอความร่วมมือตัวแทนชาวบ้านทุกครัวเรือนในการจัดเวรยาม ผู้ใหญ่บ้านควรไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยไม่รออำนาจราชการ ต้องฟ้องร้องกันเองผู้ใหญ่บ้านควรเข้าไปช่วยเหลือราชการให้ทันท่วงทีในยามเกิดภัยพิบัติ ผู้ใหญ่บ้านควรเรียกประชุมราชการอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ผู้ใหญ่บ้านควรจริงจังกับปัญหาการพนันและปัญหา ยาเสพติด และผู้ใหญ่บ้านควรปฏิบัติงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มากกว่าที่เป็นอยู่

คำสำคัญ: การปฏิบัติงาน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ABSTRACT

The purposes of the research were to: study the level of work performance, compare the work performance based on the roles of village headmen including studying suggestions. This classified in sex, age, educational level, revenue and occupation. The subjects were 388 village

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ รองศาสตราจารย์ คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

headmen in Mueng district, Roi-et province by using Taro Yamane's technique. The instrument used in the research was a rating scale questionnaire. The statistics used for analyzing the data were mean, percentage, frequency, standard deviation, *t*-test and *F*-test (One-way ANOVA) with the testing significant difference at .05 level.

The results of the research were as follows: The overall of work performance based on the roles of the village headmen with three aspects: government and peace keeping, duty and responsibility related to criminal offense, and other authorities were rated at a high level. According to each aspect, ratings were from high to low: duty and responsibility related to criminal offense, other authorities, and government and peace keeping, respectively. The comparison of work performance of the sub-district headmen and village headmen classified by sex, age, educational level, revenue and occupation indicated as follows were not significant difference as a whole. The sample group suggested that the village headmen should request the representatives of each family to work as a security guard. The village headmen should compromise the dispute before the people had charged in the court. The village headmen should help people when there was disaster. The village headmen should invite villagers to have a meeting at least twice a month. The village headmen should be serious regarding the gambling and drug addiction. Finally the village headmen should cooperate and work with the village public health volunteers and civil defense volunteer more than the current events.

Keywords: Work Performance Village Headmen Mueng District Roi-et Province

บทนำ

การจัดการปกครองท้องถิ่นได้เริ่มต้นมาจากรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งทรงมีพระราชดำริให้มีการฟื้นฟูการปกครองระดับหมู่บ้านที่มาแต่เดิมขึ้นใหม่ เพราะทรงเล็งเห็นว่าการปกครองในระดับนี้จำเป็นและสำคัญยิ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นหน่วยการปกครองที่ใกล้ชิดกับราษฎรมากที่สุด โดยได้ทรงให้มีการทดลองจัดระเบียบการปกครองตำบล หมู่บ้าน ขึ้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อ ร.ศ. 111 (พุทธศักราช 2435) โดยให้ราษฎรเลือกผู้ใหญ่บ้านแทนการแต่งตั้งโดยเจ้าเมืองดังแต่ก่อน นับแต่นั้นมาจึงได้มีการจัดระเบียบการปกครองตำบล หมู่บ้าน ตามหัวเมืองต่างๆ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ. 116 ต่อมาในรัชสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีการตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ขึ้นใช้บังคับแทน และได้มีการใช้สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (สถาบันดำรงราชานุภาพ. 2554 : 53-55)

ในสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ชีวิตของคนในระดับหมู่บ้าน ก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านการเพิ่มจำนวนประชากรของไทยและค่านิยมวัฒนธรรมตะวันตก ถือเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนจำนวนมาก ทำให้มีการแก่งแย่งแข่งขันกันก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาน้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาการแบ่งพรรคแบ่งพวกและการทะเลาะเบาะแว้ง เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาการปกครองในระดับหมู่บ้านมิใช่น้อย ซึ่งผู้ที่จะมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในระดับหมู่บ้านได้ดีที่สุด คือผู้ใหญ่บ้านเพราะการบริหารงาน ในระดับนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านโดยตรง ถ้าหากผู้ใหญ่บ้านมีความสามารถหรือมีศักยภาพสูงแล้วก็จะทำให้นโยบายของรัฐบาลสามารถตอบสนองความต้องการอันแท้จริงของราษฎรได้ แต่ในทางกลับกันหากผู้ใหญ่บ้านมีศักยภาพไม่เพียงพอจะมีผลทำให้นโยบายของรัฐบาลไม่สามารถตอบสนองความต้องการอันแท้จริงของราษฎรในระดับหมู่บ้านได้ อันจะส่งผลต่อความเจริญของประเทศทุกด้าน ทั้งด้านการเมือง

เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นอีกหนึ่งอำเภอที่ผู้ใหญ่บ้านจะต้องปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2552 จำนวนทั้งหมด 14 ตำบล 201 หมู่บ้าน ซึ่งการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร กล่าวคือมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อันมิชอบของผู้ใหญ่บ้านผ่านศูนย์ดำรงธรรมอำเภออยู่หลายกรณี (ที่ว่าอำเภอเมืองร้อยเอ็ด. 2555 : 15) และอำนาจหน้าที่บางประการของผู้ใหญ่บ้านยังมีความซ้ำซ้อนกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ใหญ่บ้านที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ว่าปัจจุบันได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่มีอยู่มากน้อยเพียงใด โดยมีความคาดหวังว่าข้อเสนอที่ได้ จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่หมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 12,500 ครัวเรือน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (ผู้ตอบแบบสอบถาม) ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่หมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 388 คน ได้มาจากการใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727)
3. กลุ่มเป้าหมายที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ เจ้าพนักงานปกครองหรือเจ้าหน้าที่ปกครองสังกัดที่ทำการปกครองอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 6 คน และตัวแทนหมู่บ้านจาก 14 ตำบล จำนวนตำบลละ 1 คน รวมเป็น 20 คน

เครื่องมือการวิจัย

เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผ่านการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence : IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีการไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านหน้าที่และความ

รับผิดชอบเกี่ยวกับความอาญา โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

2.1 ประชาชนที่มี เพศ แตกต่างกัน ระหว่างเพศชายกับเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ประชาชนที่มี อายุ แตกต่างกัน ระหว่าง 20-30 ปี 31-40 ปี และ 41 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน ระหว่าง ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ประชาชนที่มี อาชีพ แตกต่างกัน ระหว่าง รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย/นักธุรกิจ และ เกษตรกร/รับจ้าง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ประชาชนที่มี รายได้ แตกต่างกัน ระหว่าง ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน 10,001-20,000 บาท /เดือน และตั้งแต่ 20,001 บาท/เดือน ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด คือ ผู้ใหญ่บ้านควรขอความร่วมมือตัวแทนชาวบ้านทุกครั้งเรือนในการจัดเวรยาม ผู้ใหญ่บ้านควรไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยไม่รอข้ามราษฎรต้องฟ้องร้องกันเองผู้ใหญ่บ้านควรเข้าไปช่วยเหลือราษฎรให้ทันท่วงทีในยามเกิดภัยพิบัติ ผู้ใหญ่บ้านควรเรียกประชุมราษฎรอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ผู้ใหญ่บ้านควรจริงจังกับปัญหาการพนันและปัญหา ยาเสพติด และ ผู้ใหญ่บ้านควรปฏิบัติงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มากกว่าที่เป็นอยู่

อภิปรายผล

1. สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับความอาญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1.1 ผู้ใหญ่บ้านมีกฎหมายและระเบียบให้ถือปฏิบัติตามกรอบของอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน จึงสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้ใหญ่บ้านได้มีการจัดเวทีชาวบ้านเพื่อให้ราษฎรในท้องที่ปกครองได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนร่วมกัน

1.3 ผู้ใหญ่บ้านเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค จึงเป็นผู้ประสานงานระหว่างส่วนราชการกับประชาชนในแต่ละท้องที่ได้เป็นอย่างดี

1.4 สภาพการณ์ในปัจจุบันมีการแข่งขันทางการเมืองสูง การเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้ใหญ่บ้านเป็นตำแหน่งที่ต้องลงแข่งขันให้ราษฎรเป็นผู้เลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถเท่านั้นจึงจะ

มาทำหน้าที่นี้ได้

จากเหตุการณ์ดังกล่าวน่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.1 ผู้ใหญ่บ้านได้ปฏิบัติงานในการปกครองหมู่บ้านโดยให้ความเสมอภาคกับประชาชนทุกเพศทุกวัยทุกระดับการศึกษา ทุกสาขาอาชีพ ไม่เลือกคนรวยคนจนโดยถือว่าประชาชนในท้องที่ปกครองทุกคนคือราษฎรในความรับผิดชอบของตน ให้บริการประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคโดยเท่าเทียมกันตามอำนาจหน้าที่ของตนที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ จึงทำให้ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

2.2 หมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ดทั้ง 201 หมู่บ้าน 14 ตำบล อยู่ในพื้นที่เดียวกันซึ่งมีสิ่งแวดล้อมต่างๆ คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ประชาชนอาศัยอยู่ในพื้นที่วิจัยนี้ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไม่แตกต่างกัน

จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. ควรส่งเสริมให้ผู้ใหญ่บ้านทำการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ในท้องที่ปกครองของตน
2. ผู้ใหญ่บ้านควรเพิ่มบทบาทด้านการสำรวจปัญหาความต้องการในการประกอบอาชีพของราษฎร ตลอดจนพัฒนาและส่งเสริมอาชีพแก่ราษฎร
3. ผู้ใหญ่บ้านควรเป็นตัวกลางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องรอให้ราษฎรร้องขอหรือร้องทุกข์ในปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น
4. ควรมีการกำหนดลักษณะงานอย่างชัดเจนระหว่างผู้ใหญ่บ้านกับสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ควรส่งเสริมให้ผู้ใหญ่บ้านมีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไปทุกคน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในแต่ละอำเภอว่าส่วนใหญ่มีปัญหาใดบ้างที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
2. ควรมีการวิจัยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- ที่ทำการปกครองจังหวัดร้อยเอ็ด. (2555). **ข้อมูลจังหวัดร้อยเอ็ด**. ร้อยเอ็ด : ที่ทำการปกครองจังหวัดร้อยเอ็ด.
ที่ทำการอำเภอเมืองร้อยเอ็ด. (2555). **รายงานข้อมูลอำเภอเมืองร้อยเอ็ด**. ร้อยเอ็ด : ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองร้อยเอ็ด.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534. (4 สิงหาคม 2534). **ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ**. เล่ม
108 ตอนที่ 156. หน้า 1-41.

พรเพ็ญ กาญจน์มณี. (2541). **บทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดสงขลา**. ปริญญาโท
สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ

สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2554). **แนวทางการปฏิบัติงานของนักปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาการศึกษา
ดินแดน.

สถาบันพระปกเกล้า. (2551). **การบริหารราชการแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาการศึกษาดินแดน.

Yamane, T. (1973). **Statistics An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York : Harper & Row.